ROUTE BREGENZ – LANDECK

Verbindt het eindpunt van hte oude deel 1 (3e druk 2011) via de over de Arlbergpas met Landeck, waar hij aansluit op het nieuwe deel 2 (6e druk, 2022). Gebruik tot Landeck de tracks uit 2011, daarna die van mei 2022.

Let op: *omdat de Arlbergtunnel van 24-4-23 tot 6-10-2023 en van 15-4-24 tot 22-11-24 dicht is zal het druk zijn op de Arlbergpas. Daarom is de pas bergop vanuit de richting Bregenz komend verboden. Fietsers kunnen gebruik maken van de Arlberg Bike Shuttle (busje met fietsaanhanger) dat ze naar de pashoogte brengt. Dat kost € 7, – en de vertrektijden vanaf het treinstation Langen am Arlberg zijn 8.10 u, 9.40 u, 11.40 en 13.40. Daarna op de fiets afdalen mag wel, omdat je dan het autoverkeer niet ophoudt.*
Wijk eventueel uit naar de Silvrettapas (zie pag. 7 van deze pdf voor meer info).

Inhoud

Overzichtskaart route Bregenz – Landeck 1

Toeristische en praktische info per etappe (hoofdroute)
Etappe 15: De Alpen in 2
Etappe 16: Klostertal en Arlbergpas..... 6
Etappe 17: Stanzertal en Oberinntal 10

Routebeschrijving 13

Etappe 15: De Alpen in

Bregenz – Bludenz
69,6 km • 170 m ▲ • 25 m ▼

Campings: p. 4
Onderdak: p. 4

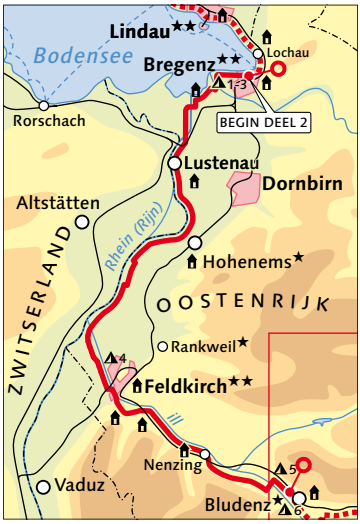

1:700.000

Deze eerste etappe van deel 2 gaat langzaam de Alpen in. Op een grotendeels autovrij parcours wordt onmerkbaar de eerste 150 m hoogte gewonnen, terwijl de bergen om u steeds hoger worden.

De eerste kilometers fietst u langs de Bodensee. Na Hard komt u door een Nederlands aandoend natuurgebied met rietlanden en wilgen. De Rijn, die hier in de Bodensee uitmondt, voert elk jaar enorme hoeveelheden zand en puin uit de bergen mee, waardoor dit deltagebied gestaag groeit.
De route volgt dan zo'n 30 km de Rijn, die hier de grens vormt tussen Oostenrijk en Zwitserland. Om een eind te maken aan de voortdurende overstromingen in het Rijndal nam men rond 1900 de regulering van de Rijn ter hand, wat resulteerde in een snel stromende, rechte rivier, waarlangs nu een vrijliggend fietspad ligt. Bij helder weer heeft u een fraai zicht op besneeuwde toppen in de Zwitserse Alpen. Even voorbij Lustenau volgt de route een afgesneden rivierarm, een rustig stukje natuur dat de grens tussen Oostenrijk en Zwitserland is blijven vormen.
Na de Rijn volgt u de zijrivier Ill (ill) te volgen, soms onder lommerrijke bomen direct naast de bruisende rivier. Af en toe houdt de Arlbergspoorlijn en -autobahn u gezelschap.
Deze en een deel van de volgende etappe gaan door Vorarlberg. De naam geeft al aan, dat de bewoners naar het westen kijken: vanuit Wenen bezien zou het immers Hinterarlberg moeten zijn. Eeuwenlang heeft men hier met succes de zelfstandigheid kunnen verdedigen, tot het gebied in 1782 bij Tirol kwam. Na de Eerste Wereldoorlog sprak 80% van de bewoners zich uit voor aansluiting bij Zwitserland, maar dat mocht niet van de toenmalige geallieerden.

Bregenz★★ p. 89

De kleine historische Oberstadt van Bregenz (28.000 inw.) is een oase van rust; de grotere, recenter gebouwde Unterstadt aan de Bodensee is daarentegen zeer levendig.

ℹ *Bregenz Tourismus, Rathausstraße 35a, ✆ 05574-4959*

De kleine hoofdstad van Vorarlberg is jaarlijks van half juli tot half augustus het toneel van de **Bregenzer Festspiele**, een muziek- en toneelfestival van wereldnaam. Een belangrijk podium is daarbij de in de Bodensee gelegen Seebühne, één van de grootste openluchtpodia ter wereld. Maar er worden ook kleinere, vaak heel sfeervolle lokaties in en rond Bregenz gebruikt.

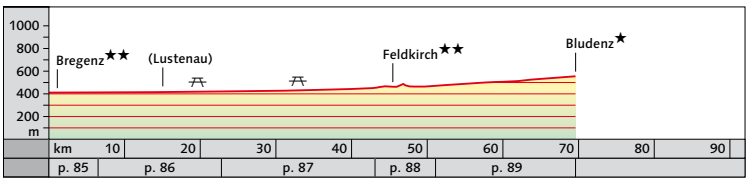

Oude Rijnarm bij Lustenau

De Unterstadt

Belangrijkste bezienswaardigheden in de Unterstadt zijn de **Bodenseepromenade**, de **Seekapelle** (mooi 17e eeuws altaar) en het **Vorarlberger Landesmuseum**. Dit museum (Kornmarkt 1, di-zo 9-12/14-17) geeft een goed beeld van de cultuurgeschiedenis van Vorarlberg: prehistorische en Romeinse vondsten, middeleeuwse religieuze kunst, Vorarlberger klederdrachten en meubels.

De Oberstadt

Aan de sfeervolle straatjes van de deels ommuurde Oberstadt vindt u het **Altes Rathaus**, een mooi vakwerkgebouw uit 1662, en de romaanse **Martinsturm**, bekroond met de grootste ui van Oostenrijk. De toren biedt onderdak aan het Vorarlberger Militärmuseum (di-zo 9-18). In de Martinskapelle is een serie 14e eeuwse fresco's te zien. Wat verder weg staat de **St. Galluskirche**. De buitenkant is gotisch; het interieur heeft rococo versieringen. Op het kerkplein heeft u een mooi zicht over de stad. Voor een nog mooier uitzicht moet u de **Pfänderbahn** nemen naar de Pfänder (1064 m). Boven is een Alpenwildpark met steenbokken, alpenmarmotten en andere bewoners van de Alpen. Dagelijks wordt er om 11.00 en 14.30 een roofvogelshow (Greifvogel Flugschau) gegeven.

Hohenems★ p. 91

Tot de Tweede Wereldoorlog bezat Hohenems een bloeiende Joodse gemeenschap. Het Jüdisches Friedhof en het Jüdisches Museum (Schweizer Straße. 5, di-zo 10-17), getuigen daar nog van. Verder bezit de plaats een fraai Renaissancepalast, in 1562 gebouwd voor de graven van Hohenems. Uit dezelfde periode is het Emser Altar in de parochiekerk, een juweel van houtsnijkunst.

In het molenmuseum Stoffels Sägemühle (Sägerstraße 11, dag. 9-18) zijn een door een waterrad aangedreven zaagmolen en tal van molenaarswerktuigen te zien.

Feldkirch★★ p. 92

Hoewel Bregenz de hoofdstad van Vorarlberg is, zijn diverse overheidsinstellingen in Feldkirch (31.000 inw.) gehuisvest. Cultureel gezien is Feldkirch de belangrijkste plaats van Vorarlberg.

Boven de oude binnenstad met zijn sfeervolle arcaden verheft zich de Schattenburg, de mooiste burcht van Vorarlberg. Beneden is een restaurant en boven – in zalen die hun oorspronkelijke staat hebben behouden – het Heimatmuseum (ma-vr 9-12/13.30-17, za-zo 9-18) met o.a. religieuze kunst en een wapenverzameling.

Het Rathaus werd eind 15e eeuw gebouwd als korenmarkt en lakenhal. Op de buitenmuur beelden fresco's uit de dertiger jaren de geschiede-

Landelijk hoekje tussen Feldkirch en Frastranz

nis van de stad uit. Binnen zijn vooral de fraai bewerkte houten plafonds de moeite waard.
De laatgotische Domkirche bezit een preekstoel met zeer mooi smeedwerk en een altaar met schildering van de in Feldkirch geboren Wolf Huber. Aan de Marktplatz met zijn oude huizen en arcaden tenslotte vindt u de St. Johanneskirche, die in gebruik is als kerkelijk museum.

Bludenz* p. 93

Bludenz was in de middeleeuwen een centrum van zilvermijnbouw. Nu wordt hier de bekende Milka chocola geproduceerd. Dit streekcentrum heeft een gezellige, autovrije Altstadt met arcaden, een gotische St. Laurentiuskirche en het barokke Schloß Gayenhofen. Van de ommuring resteren de Untere en Obere Tor.
Vanuit Bludenz-Obdorf gaat een zweefbaan naar de Muttersberg (1384 m, goede wandelmogelijkheden). Voor wie liever gaat zwemmen is er het zwemparadijs Alpen-Erlebnisbad Val Blu met diverse zwembaden, een glijbaan van 85 m, sauna, stoombad en natuurlijk horeca.

Campings

Bregenz p. 89

▲ Weiss, Brachsenweg 4, ✆ 664-1325548.
Bij boerderij op 500 m van de Bodensee.
Hele jaar open.
♀/ 17 26

▲2 Seecamping, Bodangasse 7, ✆ 05574-71895.
Aan de Bodensee. Open: half mei - half sep.
15 22

Feldkirch** p. 92

▲4 ★ Waldcamping, Stadionstraße 9,
✆ 05522-760013190.
Even buiten de stad. Open: apr. t/m okt.
10 17

Nüziders (+ 50 m ▲) p. 93

▲5 Seeberger, Hinteroferst 2 , ✆ 05552-64035.
Kleine camping in rustig dorp.
Sauna en whirlpool. Hele jaar open.
18 27

Bürs p. 93

▲6 Auhof, Aulandweg 5, ✆ 05552-67044.
Kleine camping bij boerderij annex manege, even buiten Bludenz. Hele jaar open.
10 14

Onderdak

Bregenz** (selectie) p. 89

Tijdens de Bregenzer Festspiele (half juli tot half augustus) zijn kamers schaars en extra duur.

ℹ Rathausstraße 35a, ✆ 05574-49590.
Open: ma-vr 9-18, za 9-12.

★ Jugend & Familiengästehaus Bregenz, Mehrerauerstrasse 3-5, ✆ 057083540.
Open: ma-vr 7-22, za-zo 8-11/17-22
28-35 43 60-80
Bij km 0,4 na parkeerterrein ←
(terug bij km 7,6 na parkeerterrein ↑).

Bb ★ Elisabeth Einsle, Berg-Isel-Weg 5,
✆ 05574-45144. 65

Gh Linde**, Arlbergstraße 54,
✆ 05574-42949. 40 70

Hg Zum Grauen Bären**, Reichsstraße 8,
05574-✆ 42823.
35 53 58 86

Hg Matt***, Wuhrbaumweg 36,
✆ 05574-71777. 🚲 🚶 45-50 🚶‍♀️🚶 86-96

Gh Gästehaus Lamm***, Mehrerauerstraße 51,
✆ 05574-71701. *Bij ▲1.*
🚲 🚶 55-75 🚶‍♀️🚶 88-108

Hg ★ Bodensee***, Kornmarktstaße 22,
✆ 05574-423000. ☺ ⊙ 🚲 🚶 69 🚶‍♀️🚶 va 122

Ht ★ Germania****, Am Steinenbach 9,
✆ 05574-427660.
☺ ⊙ 🚲 🅿 ★ 🚶 89-119 🚶‍♀️🚶 108-149

Hg Central ***, Kaiserstr. 26, ✆ 05574-42947.
☺ ⊙ 🚲 🚶 80 🚶‍♀️🚶 140

Höchst (selectie) p. 89

Gh Gasthaus Hecht, Gaißauerstraße 26,
✆ 05578-75408. 🚶 50 🚶‍♀️🚶 80

Hg ★ Das smarte Hotel Garni***, Landstraße 57,
✆ 05578-77600. ☺ 🚲 🚶 69 🚶‍♀️🚶 98

Hard (selectie) p. 89

🏠 Junges Hotel Hard, Allmendstraße 87,
✆ 05574-73435. 🅿 🛏 24 🚶‍♀️🚶 60

Bb Gästehaus Iris, Rauhholzstraße 7a,
✆ 05574-75290. 🚶‍♀️ 🅿 🚶 42 🚶‍♀️🚶 64

Ps Köhlmeier**, Mittriedstraße 2,
✆ 05574-74760. Sauna. 🚶 51 🚶‍♀️🚶 97

Ht Angelika***, Landstraße 27,
✆ 05574-73343. ⊙ 🚶 66 🚶‍♀️🚶 100

Wh ★ Hotel am See****, Uferstraße 1,
✆ 05574-63000. ☺ ⊙ 🅿 ★ 🚶 98 🚶‍♀️🚶 150

Lustenau p. 90

Gh ★ Meindl***, Hofsteigstraße 15,
✆ 05577-82586. ☺ ⊙ 🚶‍♀️ 🚶 67 🚶‍♀️🚶 104

Gh Krönele****, Reichsstraße 12,
✆ 05577-82118. ⊙ 🚶 74-92 🚶‍♀️🚶 112-130

Hohenems★ p. 90

ℹ Marktstraße 2, ✆ 05576-42780.
Open: ma-vr 9-12/13.30-18, vr tot 17.

Bb Monika Karu, Eisplatzstraße 6,
✆ 0676-9529501. 🚶‍♀️ 🚶 25 🚶‍♀️🚶 46

Bb Christine Rüdisser, Rudolf-von-Ems-Str. 19,
✆ 05576-75629. ☺ ⊙ 🚶‍♀️ 🚶‍♀️🚶 60

Ps Gästehaus Löwen, Lustenauer Straße 14,
t 05576-72050. 🚶 40 🚶‍♀️🚶 70

Ht Valerian, Schloßplatz 3,
✆ 05576-78300. ⊙ 🚶 56 🚶‍♀️🚶 95

Ht ★ Café Lorenz***, Bahnhofstraße 17,
✆ 05576-72332. ☺ ⊙ 🚶‍♀️ 🚶 55-65 🚶‍♀️🚶 89-89

Ht Landhaus Schiffle***, Radetzkystraße 38,
✆ 05576-72432. 🚶‍♀️ 🚶‍♀️ 🚶 65-78 🚶‍♀️🚶 98-130

Nofels p. 91

Gh Löwen***, Kohlgasse 1, ✆ 05522-35830.
🚶‍♀️ 🚲 🅿 ★ 🚶 60 🚶‍♀️🚶 90

Feldkirch★★ (selectie) p. 92

ℹ Schlossergasse 8, ✆ 05522-73467.
Open: ma-vr 9-17.30, za 9-12

🏠 ★ Jugendherberge Feldkirch, Reichsstr. 111,
✆ 05522-73181. In fraai historisch pand.
☺ 🅿 🛏 14 🚶‍♀️🚶 51

Af Zimmer im Zentrum, Alberweg 12, Tosters,
✆ 664-3931787. 🚶 55 🚶‍♀️🚶 68 *Geen ontbijt.*

Gh Löwen Tosters**, Egelseestraße 20, Tosters,
✆ 05522-72868. 🚶‍♀️ 🚲 🚶 44 🚶‍♀️🚶 74

Hg Bären, Bahnhofstraße 1,
✆ 05522-35500. ⊙ 🅿 ★ 🚶 50-78 🚶‍♀️🚶 85-105

Hg Post***, Schloßgraben 5, ✆ 05522-72820.
⊙ 🚶 77 🚶‍♀️🚶 109

Ht ★ Best Western****, Leonhardsplatz 2,
✆ 05522-74600. ⊙ 🛁 🚶 108 🚶‍♀️🚶 143

Gh ★ Alpenrose****, Rosengasse 6,
✆ 05522-72175. ☺ ⊙ 🚶‍♀️ 🚶 91 🚶‍♀️🚶 160

Frastanz (selectie) p. 92

Bb Bruno Lederle, Rainweg 4, ✆ 0664-5242634 /
05522-53456. ⊙ 🚶‍♀️ 🚶 31 🚶‍♀️🚶 46-56

Bb Hermine Summer, Rainweg 5,
✆ 0664-5555311 / 05522-52797.
⊙ 🚶‍♀️ 🚶 30-35 🚶‍♀️🚶 50-60

Gh Maria Grün, Maria Grün 30, Fellengatter,
✆ 05522-735690. 🚶‍♀️ 🚶 68 🚶‍♀️🚶 116

Nenzing (selectie) p.93

ℹ Bazulstraße 2, ✆ 05525-63031.
Open: ma 9-12, di-vr 15-18.

Bb Helga Greußing, Grienegg 106,
✆ 05525-64309.

Bb Gasthaus Gemsle, Grienegg 46,
✆ 05525-62290.

Bb Erika Kautschitz, Fingaweg 17,
✆ 05525-63251.

Gh Gasthaus Rößle***, Andreas Gaßner-straße 1,
✆ 05525-62108. ⊙ 🚶‍♀️ 🚶 72 🚶‍♀️🚶 102

Nüziders p. 93

Gh Bad Sonnenberg, Außerbach 20,
✆ 05552-64244. 🚶‍♀️ 🚶 45 🚶‍♀️🚶 90

Ht ★ Daneu***, Bühelweg 3, ✆ 05552-64244.
☺ 🚶‍♀️ 🚲 🅿 ★ 🚶‍♀️

Bludenz★ (selectie) p. 93

ℹ Werdenbergerstraße 42, ✆ 05552-62170.
Open: ma-do 7.30-12/14-17.30, vr 7.30-12

Bb Fam. Konzett, Obdorfweg 37,
✆ 05552-31453. ☺ 🚶 33 🚶‍♀️🚶 66

Ps Landhaus Muther**, Alemannenstraße 4,
✆ 05552-65704. 🚶‍♀️ 🚶‍♀️🚶 60-80

Ht Einhorn***, Alte Landstraße 64,
✆ 05552- 62130. ⊙ 🚶‍♀️ 🚶 46-52 🚶‍♀️🚶 72-84

Ht ★ Herzog Friedrich***, Mutterstrasse 6,
✆ 05552-627030. ☺ ⊙ 🚲 🚶 57 🚶‍♀️🚶 81

Gh ★ Löwen, Mutterstraße 7, ✆ 05552-32270.
☺ ⊙ 🚶‍♀️ 🚶 65-71 🚶‍♀️🚶 93

Wh Val Blu Resort Hotel***, Haldenweg 2a,
✆ 05552-63106. 🛁 ★ 🚶 71 🚶‍♀️🚶 118

Ht ★ Schlosshotel Dörflinger****,
Schloß-Gayenhof-Platz 5, ✆ 05552-63016.
☺ 🚶‍♀️ 🚶‍♀️ 🚶 78-88 🚶‍♀️🚶 120-130

Bürs p. 93

Gh Stern**, Hauptstraße 34, ✆ 05552-622230.
🚶 60 🚶‍♀️🚶 90

Etappe 16: Klostertal en Arlbergpas

Bludenz – Pettneu
49,0 km • 1295 m ▲ • 605 m ▼

Campings: p. 8
Onderdak: p. 8

1:700.000

Eén van de zwaarste etappes van de hele route, maar ook één van de meest indrukwekkende, met ruige bergen, bruisende beekjes, lieflijke dorpjes en vroeg in het seizoen nog volop sneeuw langs de weg.

Na Bludenz gaat de route door het smalle Klostertal dieper de bergen in. De oude hoofdweg door de dorpen is heel rustig en gaat op een paar korte stukjes na heel geleidelijk omhoog. Even voor Dalaas stort een waterval tientallen meters langs de steile bergwand naar beneden.
Na Klösterle wisselen hellingen van 7-10% af met lichtere gedeelten. De weg wordt nu – vooral op mooie zomerdagen – drukker en het landschap kaler en ruiger. Op de pashoogte (met 1793 m het hoogste punt van de hele route) ligt St. Christoph: niet meer dan een paar restaurants en souvenirwinkels en enkele grote wintersporthotels, die 's zomers gesloten zijn. Het uitzicht is hier niet bijzonder, maar twee km verder heeft u vanaf een parkeerplaats een heerlijk uitzicht op de toppen van de Verwallgruppe. Echt idyllisch is het stukje onverharde weg waarmee even na de pashoogte de eerste tunnel in de afdaling vermeden wordt: bij goed weer een heerlijke plek voor een picknick. U hoort slechts het suizen van de wind en het klateren van een bergbeekje.
In de klim zitten drie (verlichte) tunnels van resp. 360, 150 en 550 m: In de afdaling een half open lawinegalerij van 500 m. Tot St. Anton daalt de weg

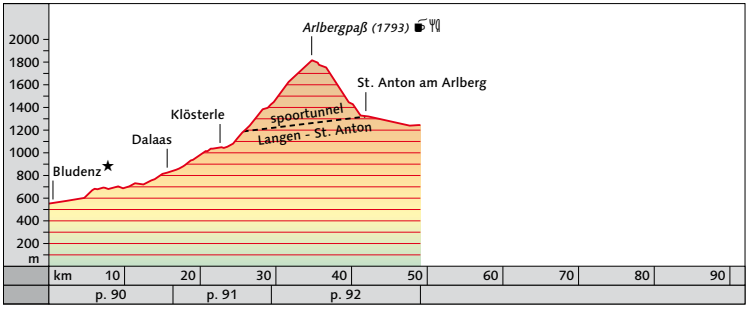

met ca. 10%, daarna gaat het vals plat verder omlaag.
Al in de 14e eeuw bestond de Arlbergpas als smal pad voor lastdieren, waarmee vooral zout werd vervoerd. De verbinding bleef van weinig belang, tot men in 1824 een weg aanlegde die geschikt was voor postkoetsen. Vanaf 1978 gaat het meeste verkeer door de 13,9 km lange Arlbergtunnel.
Verschillende plaatsnamen langs de route herinneren nog aan het reizigersverkeer in vroeger dagen: zo heet Klösterle naar het Johanniterklooster van waaruit men pelgrims en andere reizigers te hulp kwam. Stuben herinnert aan de Stube (kamer), waar reizigers op krachten en temperatuur konden komen voor of na de moeizame tocht over de pas. En St. Christoph dankt zijn naam aan het gelijknamige Hospitz dat in 1386 werd gesticht. Nadat het in 1957 afbrandde, werd het als hotel herbouwd. Slechts de kapel van het Hospitz bleef deels behouden, maar het grote beeld van St. Christoffel moest men vervangen.

Even praktisch

De Arlbergpas kan vooral in het voor- en naseizoen tijdelijk gesloten zijn na sneeuwval. De hoofdweg wordt in principe **het hele jaar door open** gehouden, maar dat geldt natuurlijk niet voor de weggetjes buitenom de tunnels die de route benut. Dus als er nog (of weer) sneeuw ligt, dan kunt u meestal beter de hoofdweg door de tunnels volgen.
Wie het steilste (10%) en drukste stuk van de Arlbergpas wil vermijden kan tussen Langen en St. Anton de **fiets meenemen in de trein**, die direct na Langen een tunnel van ruim 10 km induikt om er pas bij St. Anton weer uit te komen. Wilt u helemaal niet klimmen, dan moet u al in Bludenz de trein nemen, of in de andere richting reizend, in Landeck. Het station Bludenz ligt aan de route, kort voor het eindpunt van etappe 14; het station Landeck ligt even ten oosten van de plaats aan de weg naar Innsbruck.

Extra sportief: de Silvrettapas

Aan echt sportieve fietsers is de zeer indrukwekkende Silvrettapas als alternatieve route aan te bevelen. Deze pas is hoger (2036 m) en in de richting Italië zwaarder dan de Arlbergpas: eerst 7 km 10%, dan 1 km vlak en tenslotte 5 km een erg onregelmatige klim van max. 12%. In de andere richting is alleen het laatste stuk met 1,6 km 11% echt steil. Deze route is 26 km langer. **De pas is gewoonlijk open van juni t/m september.**
Wilt u de Silvretta fietsen, volg dan na Bludenz de fietswegwijzers Montafon of Gaschurn over een mooie fietsroute, soms over goede onverharde paden. Na Gaschurn fietst u over de hoofdweg, die tot Galtür niet druk is, behalve op mooie zomerdagen, wanneer motorrijders er massaal op uit-

Pril bergbeekje, direct na de Arlbergpas

Terugblik vanaf de Arlbergpas

trekken. Na Galtür wordt de weg geleidelijk drukker en zijn er een aantal lange tunnels (bij elkaar ca. 6 km).
Aan de westzijde van de pas zijn een paar campings langs de route; aan de oostzijde ligt camping Zeinissee (✆ 0664-8757463, 500 m na het tolhuisje ↖, afstand 4,6 km + ▲ 120 m). Kamers zijn er overal in overvloed. Ook op de pashoogte staan een paar hotels en een berghut.

Wald am Arlberg p. 95

Heel leuk voor kinderen is een tochtje met de **Sonnenkopfbahn**, die van begin juli tot eind september vanuit Wald am Arlberg naar het Bärenland Sonnenkopf gaat. Boven zijn allerlei avontuurlijke speelmogelijkheden voor kinderen, zoals vlotje varen op een bergmeertje. Maar u kunt er ook heerlijk wandelen.

Campings

Braz p. 94

▲1 Gasthof Traube, Klostertalerstraße 12, ✆ 05552-28103. Kleine camping bij wellness hotel. Hele jaar open.
10 17

▲2 ★ Walch's Camping, Arlbergstraße 93, ✆ 05552-281020. In rustig dorp, bij pension. Hele jaar open.
28 28

Dalaas p. 94

▲3 Erne, Klostertalstraße 64, ✆ 05585-7223. Kleine camping in dorp. Hele jaar open.
29 31

Wald am Arlberg p. 95

▲4 Arlberg-Camping, ✆ 05585-7386. Net buiten dorp, dichtbij hoofdweg. Ook matratzenlager. Hele jaar open.
15 21

Pettneu p. 96

▲5 Camping Arlberg, Pettneu 235 c, ✆ 05448-22266. Even buiten dorp, naast wellnesspark. Elke standplaats heeft eigen douche/toilet. Open: half juni - eind oktober.
21 21
Bij km 18,9 ↖ (terug bij km 0,7 ↶)
dorp in, na 100 m bij kerk ↱,
onder viaduct door, dan 1e ←,
bochten volgen, ↗ over brug,
dan weer ↗. Totale afstand 1,1 km.

▲6 Arlberg Panoramacamping, ✆ 05448-8352 Kleine camping bij manege. Hele jaar open.
13 20

Onderdak

Klösterle, Langen, Stuben, St. Anton en St. Jakob zijn echte wintersportplaatsen. Veel pensions en hotels zijn 's zomers niet open. De hieronder genoemde adressen zijn 's zomers wel open, maar het kan zijn dat ze in het voorseizoen een periode gesloten blijven.

Stallehr p. 94

Gh Alfenz***, Dorfstraße 17, ✆ 05552-62482.
48 84
Bij km 4,1 (terug bij km 12,3).

Braz (selectie) p. 94

ℹ Zie onder Dalaas.
Gruppenschlafzimmer bij ▲2. 18,50
Bb Haus Mason**, Gafreuweg 4, ✆ 05552-28481. 30 54

Ps Landhaus Walch, Arlbergstraße 93,
✆ 05552-281020.
◘* wellnessruimte 🛏 46 🛏🛏 80
Bij km 10,2 (terug bij km 6,2).

Gh ★ Rössle***, Arlbergstraße 67,
✆ 05552-281050. ☺ 🛏 53 🛏🛏 90
Bij km 9,3 (terug bij km 7,1).

Wh ★ Traube****, Klostertalerstraße 12,
✆ 05552-28103. ☺ 🛏 85 🛏🛏 134-210
Bij km 8,2 (terug ook bij km 8,2).

Dalaas (selectie) p. 94

ℹ Klostertalerstr. 70, ✆ 05585-7244.
Open: ma-vr 8.30-12/14-17,
buiten hoogseizoen ma-vr 9-12.

Bb Ermelinde Plattner, Äußerer Winkel 10,
✆ 05585-7323. 🛏 23-27 🛏🛏 46-54

Ps Erne, Klostertalerstraße 64,
✆ 05585-7223. 🛏🛏 70
Bij km 16,4 (terug bij p. 95/km 13,3).

Gh Post***, Klostertalerstr. 66, ✆ 05585-7216.
🛏 53 🛏🛏 106-116

Wald am Arlberg (selectie) p. 95

ℹ Zie onder Dalaas.

🛖 Matratzenlager bij ▲4.

Ag ★ Hof Gantner, Obere Gasse 7,
✆ 0664-5646732 / 05585-7794. 🛏🛏 27

Bb Haus Seeberger, Obere Gasse 95a,
✆ 05585-7592. 🛏🛏 70

Ps Landhaus Auerhahn, Göttschlig 16,
✆ 05585-7544. 🚶 🛏 13 🛏🛏 54

Ps Maroi, Obere Gasse 91, ✆ 05585-7259.
🚶 🛏 32 🛏🛏 62

Ht ★ Landhaus Sonnblick***, Obere Gasse 38,
✆ 05585-7367. ☺ 🛏 53-58 🛏🛏 90-100

Gh Spullersee***, Arlbergstraße 103,
✆ 05585-7233.
☺ 🚲 ◘* 🛏 57 🛏🛏 98
Bij km 4,7 (terug bij km 8,7).

Klösterle (selectie) p. 95

ℹ Zie onder Dalaas.

Ps ★ Haus Adele, Klösterle 76,
✆ 0664-5440066 / 05582-541. ☺ 🛏🛏 54

Hg ★ Haus Dönz, Danöfen 122b,
✆ 05582-630. ☺ 🚲 🛏 🛏🛏 50
Bij km 5,2 (terug bij km 8,1).

Hg ★ Garni Stockinger***, Danöfen 122,
✆ 05582-752. ☺ 🛏 🛏 35 🛏🛏 60-64
Bij km 5,2 (terug bij km 8,1).

Hg Albona***, Klösterle 62, ✆ 05582-224.
🛏 42 🛏🛏 81
Bij km 7,7 (terug bij km 5,6)

Ps Chesa Raetia**, Klösterle 73, ✆ 0664-1233260.
Hostelachtige sfeer. 🚲 🛏 40 🛏🛏 96.
Bij km 7,5 (terug bij km 5,8).

Gh ★ Tafelspitz***, Göttschlig 21, ✆ 05585-7624.
☺ 🚲 🛏 🛏 63 🛏🛏 108

Langen am Arlberg (selectie) p. 95

Ps Haus Jochum,Langen am Arlberg 26,
✆ 05582-270. 🛏 🚲 🛏 28 🛏🛏 56

Stuben am Arlberg (selectie) p. 95

Ps ★ Haus Mathies, Stuben 10, ✆ 05582-718.
☺ 🚲 🛏 33 🛏🛏 66

Ps Chesa Lavadina, ✆ 05582-715. 🛏🛏 84

St. Anton am Arlberg (selectie) p. 96

ℹ Dorfstraße 8, ✆ 05446-22690.
Open: ma-vr 8-12/13-17.

Ps Gerda, Untere Nassereinerstraße 41,
✆ 05446-2862. 🛏 🛏🛏 42-52

Ps ★ Tiroler Frieden, Dorfstraße 75,
✆ 0650-4118811. Kamers met veel hout.
☺ ⊙ 🚶 🛏 🛏 44 🛏🛏 58

Ps Pepi Eiter**, Alte Arlbergstraße 34,
✆ 05446-2550. 🛏 🛏 30 🛏🛏 52-60

Ps Fernblick, Untere Nassereinerstraße 5,
✆ 05446-3491. 🛏 43 🛏🛏 82

Hg Montfort***, Dorfstraße 57,
✆ 05446-2310. ⊙ 🛏 50 🛏🛏 86

Hg ★ Schindler, Alte Arlbergstraße 16,
✆ 05446-22070. 🛏 47 🛏🛏 88

Hg ★ Europa, Dorfstraße 132,
✆ 05446-3483. CI sauna. 🛏 60 🛏🛏 92

Ps ★ Midland, Markstraße 8, ✆ 05446-2439.
☺ ⊙ 🛏 55 🛏🛏 98

Ht ★ Arlenburg****, Nassereinerstraße 49,
✆ 05446-31440. 🛏 88 🛏🛏 136

St. Jakob (selectie) p. 96

Ps Arlenhof, St. Jakober Dorfstraße 38,
✆ 05446-3831. 🚶 🛏 28 🛏🛏 48

Ag Gsörhof, St. Jakober Dorfstraße 113,
✆ 05446-3765. 🛏🛏 50

Ps Alpina, Gsörerweg 26, ✆ 05446-3315.
🛏 30-43 🛏🛏 50-76

Hg ★ Apart Garni Monte Vera, St. Jakober
Dorfstraße 20, ✆ 664-1209935
☺ 🛏 59 🛏🛏 72

Vadiesen p. 96

Ps Morgensonne, Vadiesen 214,
✆ 05448-8324. 🛏 30 🛏🛏 60

Hg Fernblick, Vadiesen 209a, ✆ 05448-8333.
🛏 🛏 32 🛏🛏 60
Bij km 18,0 (terug bij km 1,3).

Pettneu (selectie) p. 96

ℹ Dorf 150 (bij de kerk), ✆ 05448-8221.
Open: ma-vr 8-12/14-17.

Ps Talblick, Garnen 51, ✆ 05448-8289.
🛏 25 🛏🛏 50

Gh Traube, Dorf 77, ✆ 05448-8354. 🛏 30 🛏🛏 50

Ps Gästehaus Eisenspitze, Dorf 56a,
✆ 05448-8337. 🛏 🚶 🛏🛏 52
Bij km 19,5 (terug bij km 0,1).

Ps Roman, Dorf 56, ✆ 05448-8234.
🛏 37 🛏🛏 62

Ht ★ Pettneuerhof,*** Steinig 207,
✆ 05548-8391. *Aanbevolen restaurant.*
☺ 🚶 🚲 🚶 🛏 42-46 🛏🛏 78-88

Ht ★ Olympia***, Pettneu 210, ✆ 5448 - 8253.
☺ 🏊 🛏🛏 136

Etappe 17: Stanzertal en Oberinntal

Pettneu – Ried
36,9 km • 260 m ▲ • 550 m ▼

Campings: p. 11
Onderdak: p. 11

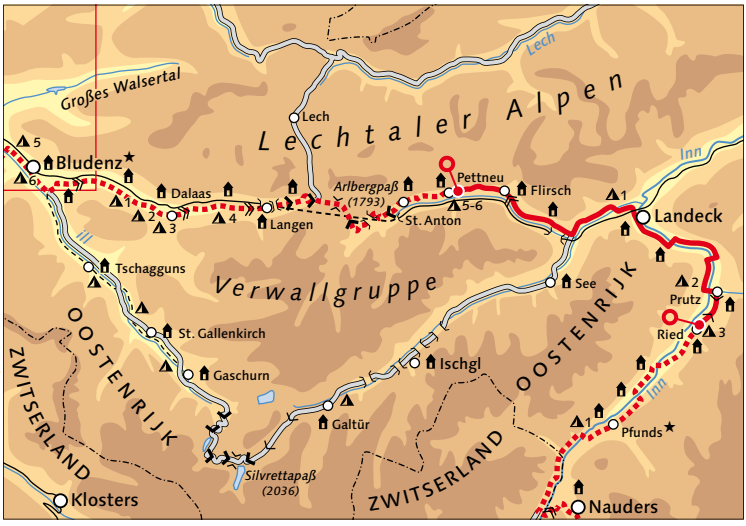

1:700.000

Een lichte, korte etappe tussen twee zware etappes in, eerst door het lieflijke Stanzertal langzaam omlaag tot Landeck en daarna langs de woeste Inn geleidelijk weer wat omhoog.

In het aanvankelijk kloofachtige Oberinntal voorbij Landeck is zwaar gevochten tijdens de Spaanse Successieoorlog. In 1703 onthaalden de Tirolers de Fransen hier op een lawine van stenen, waarbij zo'n 1200 soldaten sneuvelden. Een eeuw later werden zo op dezelfde plaats 1400 soldaten van Napoleon gedood.
Tussen Landeck en Rovereto (etappe 21) maakt de route bijna voortdurend gebruik van nieuwe fietspaden die met Europese steun zijn aangelegd in het kader van het project Via Claudia Augusta: een fietsroute die de oorspronkelijke Romeinse weg zo goed mogelijk volgt, soms over bestaande wegen of fietspaden, soms over nieuw aangelegde fietspaden. Blijkens teruggevonden Romeinse mijlpalen had de Via Claudia Augusta twee takken: van Augsburg (Augusta Vendelicorum) naar Ostiglia aan de Po en Altino bij Venetië. Nog niet de hele Via Claudia Augusta is als fietsroute gerealiseerd.

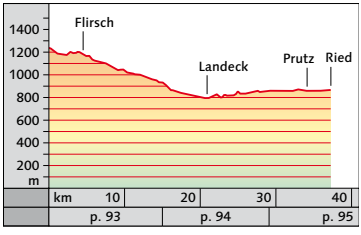

Schnann p. 97

De **St. Rochuskirche** in Schnann heeft een fraai barok interieur. Even ten noorden van het dorp voert een korte wandeling door de **Schanner Klamm**, een woeste kloof waarin een bergbeek zich met watervallen naar beneden stort.

Landeck p. 98

Landeck is een bedrijvig streekcentrum en een belangrijk verkeersknooppunt in het westen van Tirol. Aan de zuidrand van de plaats staat het kloeke **Schloß Landeck**, waarin het Schloßmuseum (di-zo 10-17) gevestigd is. Rode draad in dit Heimatmuseum is de emigratie vanuit de omgeving Landeck, veroorzaakt door het harde bestaan, maar ook de immigratie van bv. Italianen die aan de Arlbergbahntunnel werkten.

Dichtbij het Schloß Landeck staat de **Stadtpfarrkirche** Maria Himmelfahrt met het mooie Schrofensteinaltar, een verguld gebeeldhouwd altaar uit het jaar 1513.
Even ten oosten van Landeck brengt de **Venetbahn** u naar de Krahberg (2208 m), dé uitzichtberg van Landeck (met panoramarestaurant). U kunt er ook overnachten (zie onder Onderdak, Landeck op p. 23). De prijs is dan inclusief diner en kaartje voor de Venetbahn.
Een paar km de Inntalradweg richting Innsbruck volgend kunt u de spectaculaire **Zammer Lochputz** (dag. 9.30-17.30) bezoeken, waar een woeste bergbeek zich door een smalle kloof stort. Tunnels, trappen en bruggen maken het mogelijk dit natuurgeweld van dichtbij te beleven. In de zomer is de Zammer Lochputz op woensdagavond sprookjesachtig verlicht.

Campings

Landeck p. 98

▲1 Riffler, Bruggfeldstraße 2, ✆ 05442-64898.
Kleine camping aan rivier.
Open: juni t/m oktober.
⊙ 🚻 ◘ ⛷ ▶ 🍸★ 🍺 🍴★ 🚶 13 🚶🚶 20

Prutz p. 99

▲2 ★ Aktiv Camping, Pontlatzstraße 22, ✆ 05472-2648.
Net buiten dorp, aan de Inn. Hele jaar open.
☺ 🚻 📶 🚲 🍸 🍺 🍴 ◘★ ⛷ ▶ 🍸★ 🍴★
🚶 18 🚶🚶 26

Ried p. 99

▲3 Dreiländereck, Gartenland 37, ✆ 05472-6025.
Kleine camping midden in landelijk dorp.
Wellnessruimte. Hele jaar open.
⊙ ♿ 🍸 ◘★ ⛷ ▶ 🍸★ 🍺 🍴★ 🏊★
🚶 20 🚶🚶 28

Onderdak

Schnann (selectie) p. 97

ℹ Zie onder Pettneu.

Ps Schmiedshof, Schnann 40, ✆ 05447-5252.
⊙ 🚶 30 🚶🚶 52-62
Bij km 2,8 (terug bij km 12,6).

Ag ★ Bergfriede, Schnann 21, ✆ 05447-5649.
☺ ⊙ I 🚶🚶 60
Bij km 3,0 (terug bij km 12,4).

Ps Tyrol, Schnann 58, ✆ 0650-9941163 / 05447-5831. 🚲 🚶🚶 60

Gh Traube, Schnann 34, ✆ 05447-5614.
🚲 🚶 44-48 🚶🚶 76-84

Flirsch (selectie) p. 97

ℹ Flirsch 133a, ✆ 05447-5564.
Open: ma-vr 8-12.
Bij km 5,4 (terug bij km 9,6).

Ag Bauernhof Grube, Flirsch 40, ✆ 05447-5491. 📶 🐓

Ps Alpenflora, Flirsch 97, ✆ 05447-5704. ⊙ ⛷ 🚶 30 🚶🚶 50

Ht Basur***, Flirsch 148, ✆ 05447-5206 / 5207.
⊙ 🚶 36 🚶🚶 62-72
Bij km 5,4 (terug bij km 9,6).

Ps ★ Grissemann***, Flirsch 106, ✆ 05447-5216. ☺ ⊙ ⛷ 🚶 46 🚶🚶 75
Bij km 5,6 (terug bij km 9,4).

Ht ★ Troschana, Flirsch 92, ✆ 05447-5812.
⊙ 🚲 🚶 48 🚶🚶 80

Strengen (selectie) p. 97

ℹ Zie onder Flirsch.

Hooioppers in het Stanzertal bij Flirsch

Voorjaarsbloemen bij Prutz

Voorjaarsbloemen bij Prutz Ps Brigitte Juen, Unterweg 34a, ✆ 05447-5348.

Ps Heinrich Hellweger, Bahnhofstraße 38, ✆ 05447- 5504.

Ps Traube, Dorf 16, ✆ 0699-10697727 / 05447-5501. 50

Ht Posthotel****, Dorf 13, ✆ 05447-5519. 46 92
Bij km 10,7 (terug bij k m 4,3).

Landeck (selectie) p. 98

Tourismusverband TirolWest, Malserstr. 10, ✆ 05442-65600.
Bij km 5,8 (terug bij km 8,2).
Open: jun-sep ma-vr 9-18, za 9-12
mei ma-vr 9-12/13-18, za 9-12.
Ook 24-uurs bemiddeling via beeldscherm.

Trekkershutten op Sport Camp Tirol, Mühlkanal 1, ✆ 05442-626211.
17 33. *Bij km 4,3 (terug bij km 9,7).*

Ag Landhaus Zangerl, Herzog-Friedrich-Str. 14, Perfuchs, ✆ 62676. 22 44

Ps Tirol, Urtlweg 17, ✆ 0664-3696551 / 05442-63239. 30 56

Gh Vorhofer, Maisengasse 10, ✆ 05442-62476. 30 58

Ps Ramazan Can, Herzog-Friedrich-Str. 32, Perfuchs, ✆ 05442-66469. 30 56-60

Ps Thialblick, Burschlweg 7, ✆ 05442-62261. 60-70

Gh Greif**, Marktplatz 6, ✆ 05442-62268 45 70

Gh Venet Gipfelhütte, ✆ 05442-6266320. 65 110
Prachtig uitzicht op 2212 m hoogte, alleen te bereiken via de Venetbahn, die even voorbij station Landeck-Zams vertrekt. Kamerprijs is incl. ticket Venetbahn en diner.

Wh ★ Nußbaumhof****, Schrofensteinstraße 1, ✆ 05442-62300.
65 80-104

Wh ★ Enzian****, Adamhofgasse 6, ✆ 05442-62066. 77 118-158

Urgen p. 98

Bb Stefan Knabl, Urgen 53, ✆ 05449-5419. 20 40

Prutz (selectie) p. 99

Infobüro Prutz, ✆ 050-225500.
Open: ma-vr 8.30-11/16-18, za 16-18
Na (terug voor) de brug over de Inn.

Ps ★ Haus Marianne, Kaunergratweg 1, ✆ 05472-6728. 24 48

Ps Wallnöfer**, Dorfstraße 11, ✆ 05472-28080.
Bij km 5,0 (terug bij km 13,1).

Gh Rose***, Dorfstraße 16, ✆ 05472-6265.
sauna. 43-48 66-76
Bij km 5,0 (terug bij km 13,1).

Wh ★ Post****, Dorfstraße 1, ✆ 05472-6217.
58 96

Ried (selectie) p. 99

Infobüro Ried,Kirchplatz 48, ✆ 050-225100
Open: ma-vr 8-12/14-18, za 15-18.

Ps Delacher, Trujen 169, ✆ 0699-11390826 / 05472-6582.
vanaf 46

Ps Delacher, Ried 169, ✆ 0699-11390826 / 05472-6582. 52

Ps Chalet Tschallener, Ried 145, ✆ 05472-6407.
sauna. 30 60

Ps Haus Tirol Garni***, Ried 151, ✆ 05472-6290
33 61-67

Gh ★ Riederstub'n***, Vordergasse 3, ✆ 05472-21336. 41 70

Wh Belvedere****, Ried 176, ✆ 05472-6328.
124-154

Begin etappe 15. (info: p. 2-5)

0,0 Langs station Bregenz, Bodensee aan rechterhand houden.
(ℹ: 500 m terug, dan →.)
Bregenz.** (p. 2)
0,2 Bij slagboom →,
dan einde weg ←.
0,8 **Onder** gebouw door.
1,1 ↗, over brugje.
1,5 *(▲1: na jachthaven ←: Meinhardgasse. 400 m.)*
2,4 ▲2. *(▲3: bij ▲2 ←. 100 m.)*
3,4 Einde pad ↖.
3,9 1e →. (zeer breed fietspad).
4,2 Over brug.
4,6 1e ↘ (🚲 CH op wegdek).
5,5 ← (🚲 Hard-Seeufer).
Hard.
6,5 Voor kerk ↗.

Zet na elke pagina uw teller op 0.

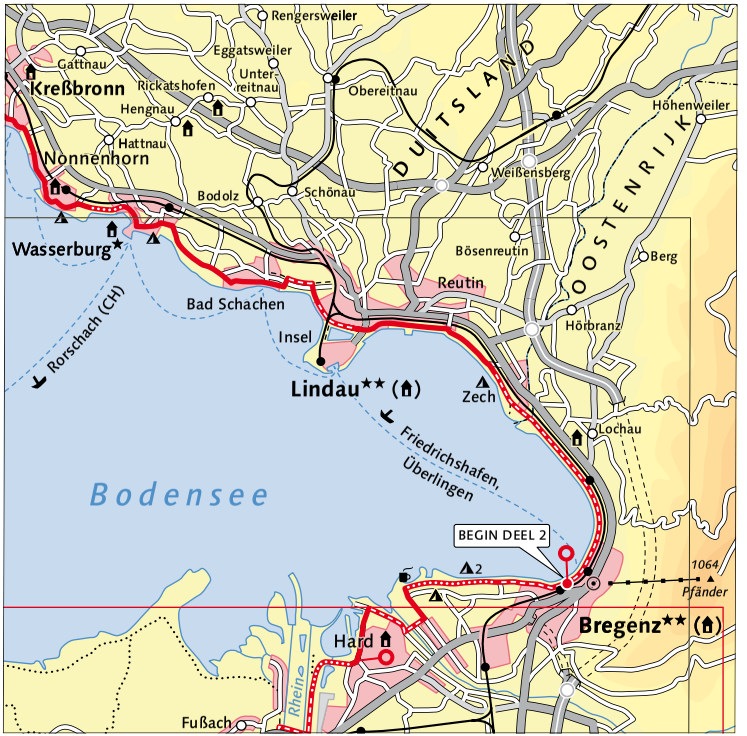

1,0 Einde weg →.
1,9 ↙ (🚲 Lindau),
dan over brug.
2,6 1e asfaltweg ←.
3,1 1e ↗, onverhard.
4,0 ▲2. (Seecamping).
(▲3: na ▲2 ←. 100 m)
5,0 *(▲1: bij jachthaven meteen →: Meinhardgasse. 400 m.)*
5,4 Na brugje ↖.
5,8 Onder gebouw door,
dan einde pad →.
Bregenz** (p. 2)
6,1 Net voor voorrangsweg ←.
6,2 ↑, langs spoorlijn.
6,4 Langs station Bregenz.
(Station: na 500 m ↱, over overweg.
ℹ: na 500 m →, Rathausstr. 35.)

Einde deel 2.

0,3 Na brug direct ➔, onverhard.
0,7 Over brugje, ↖,
dan weer over brugje.
1,5 Einde pad ↖ (onverhard).
2,6 ➔, over 3 bruggen.
3,2 Na de laatste brug ➔,
dan direct ↰, door tunneltje.
5,8 **Höchst.**
Meteen ↖.
6,2 ↖, onder brug door, ↱,
dan ➔ over brug.
6,6 Na brug ➔, dan ↗ (fp. op dijk).
7,2 Onder brug door.
8,5 *(**Lustenau** : ← 1 km.)*
9,4 Onder brug door.
12,0 Onder brug door,
dan einde weg ➔.
13,1 ← km onverhard fietspad.
13,2 bij meertje. *(: even ↰.)*
14,2 ↖,
langs Zollamt Schmitter Brücke,
dan 1e ➔, fietspad op dijk.
16,3 *(**Hohenems*** : ←, volgen. 2,5 km.)*

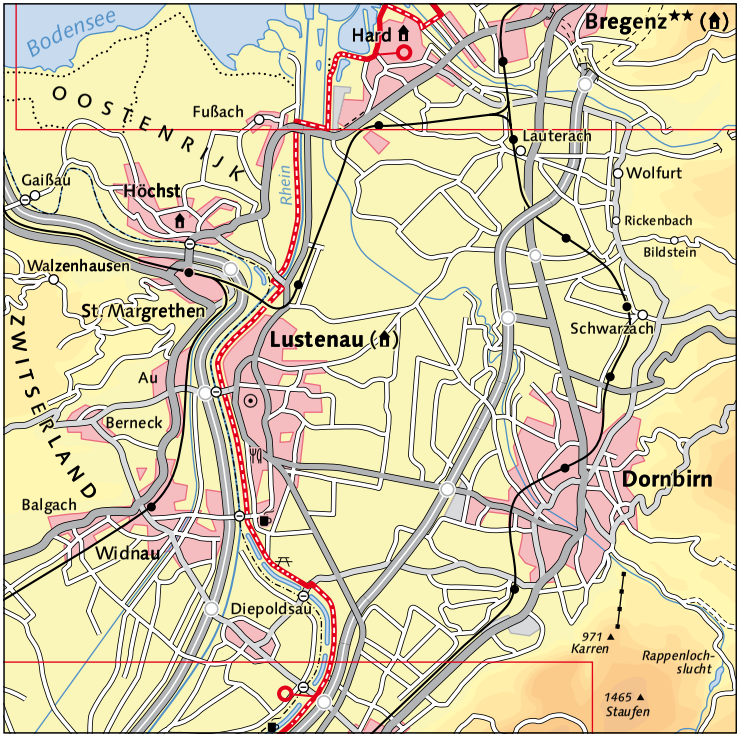

2,0 Einde weg ←,
voor Zollamt Schmitter Brücke
↗ (wordt onverhard).
2,9 bij meertje.
3,1 ↖. *(: even ↗.)*
4,0 .
← (Lustenau),
dan onder brug door.
6,7 Onder brug door.
7,8 *(**Lustenau** : ➔ 1 km.)*
9,1 ↖, onder brug door.
9,7 ← over brug.
9,9 **Höchst**.
Na brug direct ←,
dan ↰ onder brug door.
12,9 Voor brug ↖, door tunneltje,
↱, dan ← over brug.
13,7 Na nog 2 bruggen meteen ←
(fietspad).
14,8 ↑ (wordt onverhard).
14,9 1e ↗, onverhard.
16,0 Einde pad ←.
Hard .
16,3 Einde weg bij kerk ↖.

0,1 ↖, over viaduct.
1,6 ↰ omlaag.
1,8 ↗ voorrangsweg op.
2,5 **Altach** (alleen bord).
3,2 Na brug →.
3,8 1e →, over brug.
4,1 Op splitsing ↖ omhoog.
4,8 ↖, omlaag.
5,1 1e asfaltweg → (🚲 Mäder).
5,9 1e →.
6,1 Einde weg ←.
Mäder 🚰.
6,5 Onder viaduct door.
6,7 In bocht ↑.
7,9 Einde weg →, dan ↰ (fietspad op dijk).
9,7 ↗, onder brug door.
11,5 🛣. Over brug.
13,5 Onder brug door.
15,2 ↑ over brug, dan ←. 4 km onverharde weg.
20,2 **Nofels** 🚰. 🍺🍴🏠.
20,3 ↖, onder brug door. *(▲4: ← over brug, dan 1e ←. 700 m.)*

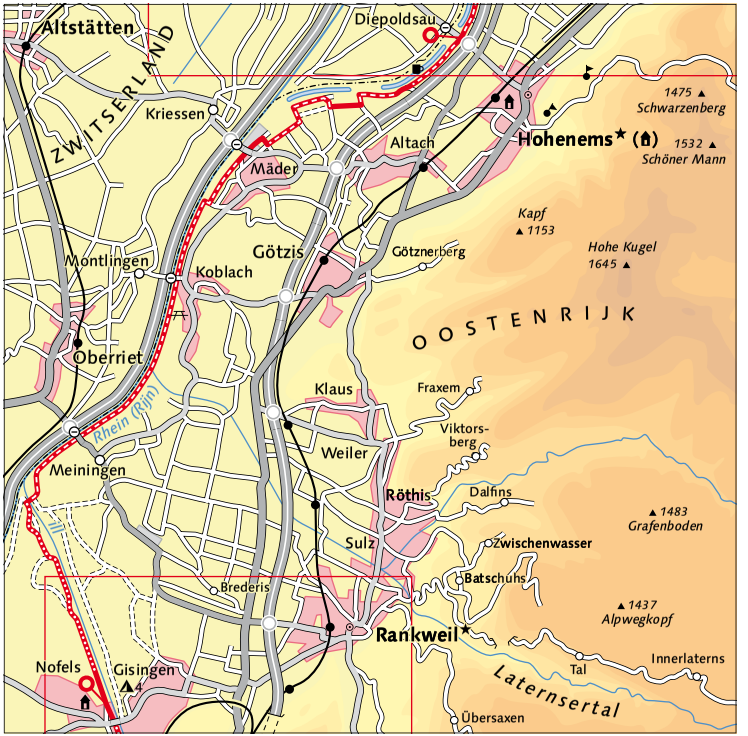

1,1 ↑ (4 km onverharde weg).
2,5 Op splitsing ↗.
3,5 Op splitsing ↗.
4,2 Op splitsing ↖.
5,0 → over brug, dan ↑.
5,7 ↰ omlaag.
6,2 Op splitsing ↖.
6,9 Onder brug door.
9,1 Over brug. 🛣.
9,9 Na brug ↖.
10,8 ↖, onder brug door.
12,4 Omlaag, na bocht 1e ←.
13,7 ↑ voorrangsweg op.
Mäder 🚰.
13,9 Onder viaduct door.
14,3 1e →, dan 1e ←.
15,3 Einde weg ←.
16,3 Op splitsing ↗ omlaag.
16,6 Na brug ←.
17,2 Einde weg 1, dan ↗.
18,6 In haakse bocht ↑.
19,9 ↗, over viaduct, langs Zollamt Hohenems.
20,4 *(**Hohenems**★ 🚰🍺🍴🏠 (p. 3): →, 🚲 volgen. 2,5 km.)*

1,5 Onder brug door.
1,8 Bij stopl. voorrangsweg over.
1,9 Over brug, dan einde weg ↗.
2,1 **Feldkirch**** ₸. (p. 3)
2,3 Einde weg ←, dan 1e →.
2,5 1e →, dan 1e ←.
2,9 Einde weg ←.
3,0 ↖.
3,2 Bij stopl. →, over lange brug.
3,8 Na brug ↰ (fietspad).
4,3 Over brug,
dan meteen einde weg →.
4,4 1e ↙, dan 1e ↖.
6,0 **Frastanz** ₸.
6,2 Voorrangswegje over.
6,4 **!! Vrw. over,** dan 1e →.
6,6 1e ↖: Im Bradafos.
6,8 Einde weg ←, dan voor brug →.
7,1 Net voor vrw. ← over brugje,
dan ↰, over terrein kwekerij,
dan ↗ door tunneltje.
7,3 Over brugje,
dan onder viaduct door.
7,7 Bij voorrangsweg ↱.
8,3 Onder 2 viaducten door.

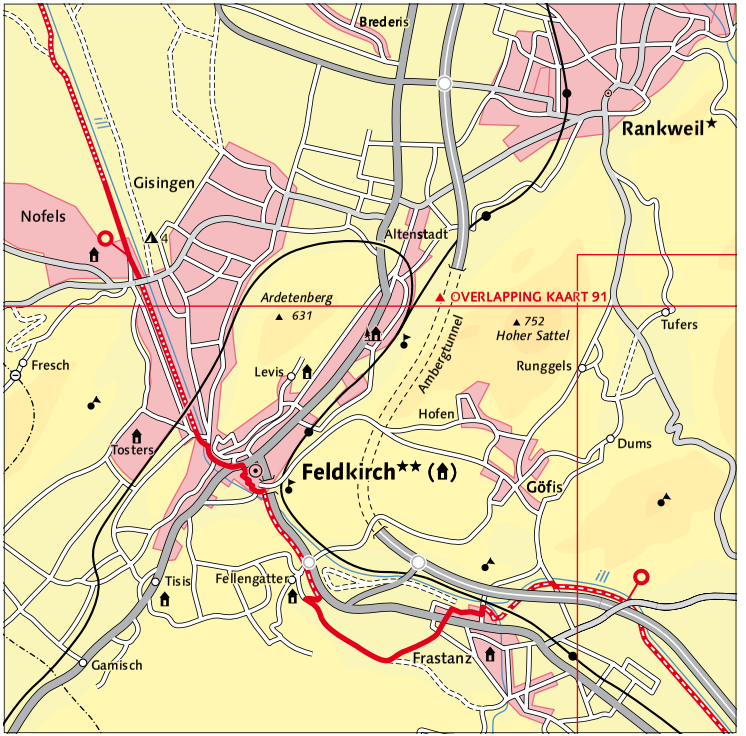

0,6 Bij voorrangsweg ↱.
0,8 Onder viaduct door, over brugje.
Frastanz ₸.
1,0 Door tunneltje, dan ↖,
over terrein kwekerij.
1,1 ↰ over brugje, dan → (fietspad).
1,6 Einde pad ←, dan 1e →.
1,9 Einde weg ↗, dan 1e ←.
2,1 **!! Voorrangsweg over.**
4,0 Einde weg ↘,
dan 1e ← (over brug).
4,5 ↰ (fietspad links van weg),
over lange brug.
4,9 **Feldkirch.**** (p. 3)
Na brug ←.
5,4 30 m na ingang parkeergarage ↘.
5,7 Einde plein →, dan 1e ←.
5,8 Einde weg ←, dan 1e →:
Churer Straße.
6,2 Voor tunnel ↖ (over brug).
6,3 Bij stopl. vrw. over, dan ↗.
8,3 **Nofels** ₸.
↗, onder brug door.
(4: → over brug,
dan 1e ←. 700 m.)

1,8 Voor tunneltje ↖.
4,7 Voor tunneltje ←.
5,8 Einde weg ←,
dan onder brug door.
7,0 **Nenzing**. 🍴 🍺🍴🏨
7,8 Bij brug →, dan 2x ← (fietspad).
10,1 Door tunneltje, dan ↙.
14,2 ↖, door tunneltje.
15,0 1e ←, dan over viaduct.
15,3 **Nüziders**. 🍴🏨
Meteen ↷, dan ↖.
15,7 Onder brug door.
16,2 Onder brug door.
16,8 Onder brug door.
17,1 **Bludenz**★ 🍴. 🍺🍴🏨 (p. 4).
17,9 Einde weg →.
18,2 Onder 2 bruggen door.
(▲5: bij 2e brug ←,
voetgangerstunnel door, dan ←,
voor eenr. →, dan ww. volgen.
1,3 km + 50 m ▲.
▲6: → over 2e brug, ← vrw. op,
dan ww. volgen. 1,2 km.)

Begin etappe 16. (info p. 6-9)

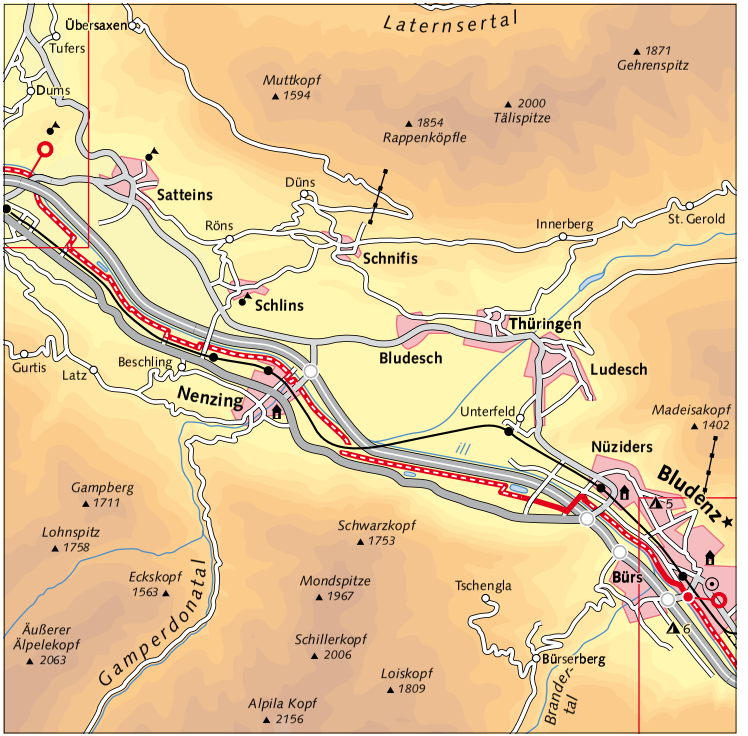

0,3 ↖: Untere Illrain.
1,5 Onder brug door.
2,0 Onder brug door.
2,5 Onder brug door.
2,8 Onder 2 bruggen door.
3,0 Net voor volgende brug ↗,
dan ↶ over brug en viaduct.
Nüziders. 🍴 🍴🏨
3,3 1e →.
4,1 ↗, door tunneltje.
8,3 Na afdalinkje ↘,
door tunneltje.
10,2 Onder brug door.
Nenzing 🍴. 🍺🍴🏨
10,4 Einde weg →.
10,5 1e →, voor brug ← (fietspad).
11,1 In bocht ↗ (fietspad).
12,5 Onder brug door, dan 1e →.
13,8 Einde weg ↗.
16,5 Einde weg →.
18,3 Onder 2 viaducten door.

1,5 ↑ (onverhard).
2,1 ↗, door tunneltje.
2,5 ← door tunneltje, dan einde weg.
2,7 ↑.
2,9 Op splitsing ↑, over brug.
3,5 **Stallehr** 🍷🍺🍴🏠
4,1 Einde weg ↖, dan ↖ (🚲 Bings).
4,2 **Bings**.
4,6 Einde weg →.
4,9 1 km 7-8%, dan 19 km 1-3%.
7,9 **Braz**. 🍷🍺🍴🏠
8,2 ⚠1.
10,2 ⚠2.
10,8 ↗ over viaduct, ↗ over brug, dan ← ri. Dalaas.
11,2 Verlichte tunnel met stoep, 360 m.
14,1 200 m 11%.
14,6 600 m 6-7%.
14,8 Net voor viaduct ↗, dan over brug.
15,5 **Dalaas**. 🍷🍺🍴🏠
16,4 ⚠3.

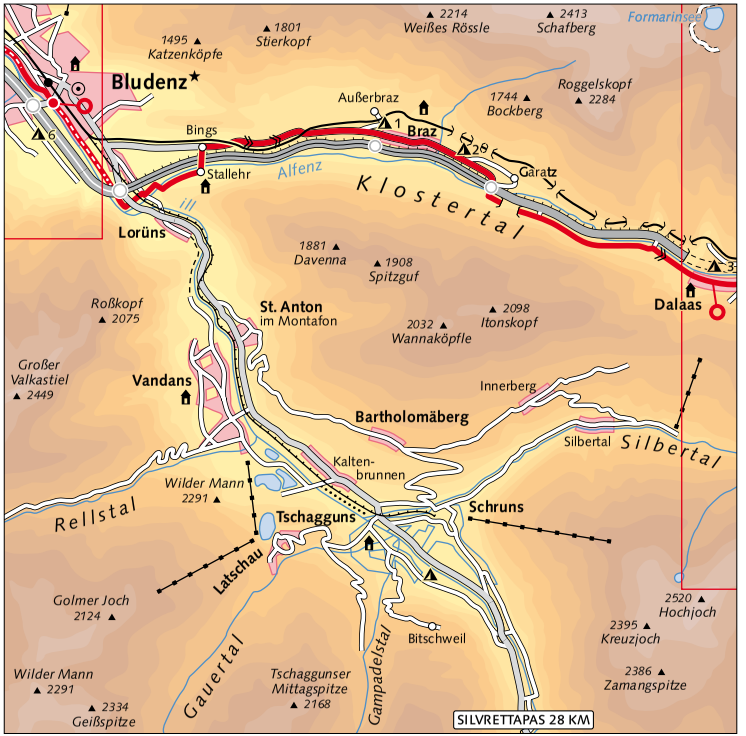

1,7 Over brug, dan ↖ (🚲 Bludenz).
4,9 Verlichte tunnel met stoep, 360 m.
5,5 → over brug (🚲 Innerbraz), ↖ over viaduct, dan ← ri Braz. **Braz**. 🍷🍺🍴🏠
6,2 ⚠2.
8,2 ⚠1.
11,2 **Bings**.
11,8 1e ← (ri. Stallehr).
12,2 **Stallehr**. 🍺🍴🏠
12,3 2x ↗ (🚲 Bludenz).
13,6 Einde weg ↑ (fp. links van weg).
13,8 Door tunneltje, dan →.
14,2 Door tunneltje, dan ↖ (onv.).
14,9 **Bludenz★** 🍷. 🍷🍺🍴🏠 (p. 4).
16,4 *(⚠5 (et. 15): ← vrw. op, over brug, → vrw. op, dan ww. vlg. 1,4 km + 50 m ⚠. ⚠6 (et. 15): ← vrw. op, over brug, ← vrw. op, dan ww. volgen. 1,2 km.)*

Begin etappe 15. (info p. 2-5)

0,1 1,4 km 3-4%, 2,6 km 5-6%.
1,3 ↖, onder viaduct door.
2,8 **Wald a. A.** (p. 8)
3,5 Verlichte tunnel, 150 m.
4,7 *(▲4: →. 200 m.)*
5,1 **Klösterle-Danöfen**.
6,1 **Klösterle**.
8,1 10 km klim, eerste 4 km 7-9%.
8,5 Verlichte tunnel met links stoep, 575 m.
9,2 Einde weg ←. 1,3 km.
9,6 Verlichte tunnel met stoep, 150 m.
9,7 **Langen am Arlberg**.

Lichter alternatief voor Arlbergpas: Trein nemen tot St. Anton.

10,5 Voor volgende tunnel ↗, **dus niet door de tunnel,** maar wegje buiten tunnel om.
12,0 1,3 km 3-5%.
12,5 ↑ op hoofdweg. 6,6 km.
13,0 **Stuben am Arlberg**.

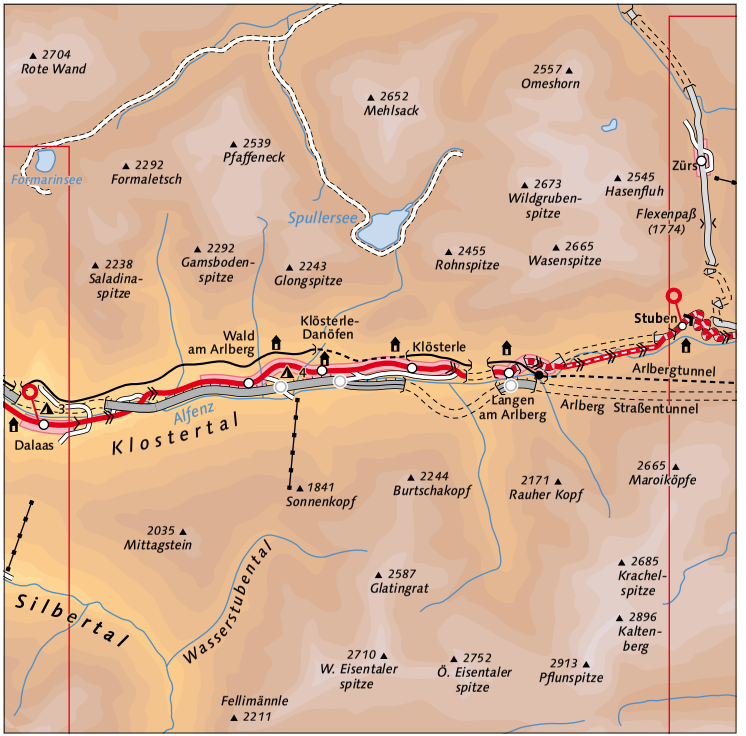

0,8 Voor tunnel ↖, **dus niet door de tunnel,** maar wegje buiten tunnel om. !! In afdaling over veerooster.
2,0 !! In afdaling over veerooster, dan ↖.
2,8 ↖ voorrangsweg op. **Langen am Arlberg**. 1,2 km.
3,2 Verlichte tunnel met stoep, 150 m.
4,0 → ri. Klösterle. 21 km meestal lichte afdaling, soms klim.
4,3 Verlichte tunnel met stoep, 575 m.
5,0 **Klösterle**.
7,5 **Klösterle-Danöfen**.
8,4 **Wald a. A.** (p. 8)
8,7 *(▲4: ←. 200 m.)*
9,2 Afdaling 4 km 3-6%.
9,7 Verlichte tunnel, 150 m.
12,0 Onder viaduct door.
12,1 **Dalaas**.
13,3 ▲3.

0,3 3,2 km 8-10%, 4 km 5-6%.
6,5 **St. Christoph** .
Arlbergpaß (1793 m).
7 km afdaling 2-13%.
7,1 Voor tunnel → (onverhard), direct daarna ↖ (ook onverhard).
7,3 Op splitsing ↗.
!! Even afdaling 15%.
8,0 ↰ naar hoofdweg.
!! Verkeer uit tunnel.
10 km /.
Afdaling 5 km 4-10%.
10,1 Lawinegalerij, 509 m.
11,1 **St. Anton a. A.** .
(Centrum na 2,5 km.)
13,2 Op rotonde 2e → (ri. Innsbruck).
(Centrum: op rotonde 3e →.)
17,9 Onder viaduct door.
18,9 **Vadiesen**.
19,9 **Pettneu**. .
(▲5: zie p. 8.)
20,6 *(▲6: →, ww. volgen. 100 m.)*

Begin etappe 17. (info p. 10-12)

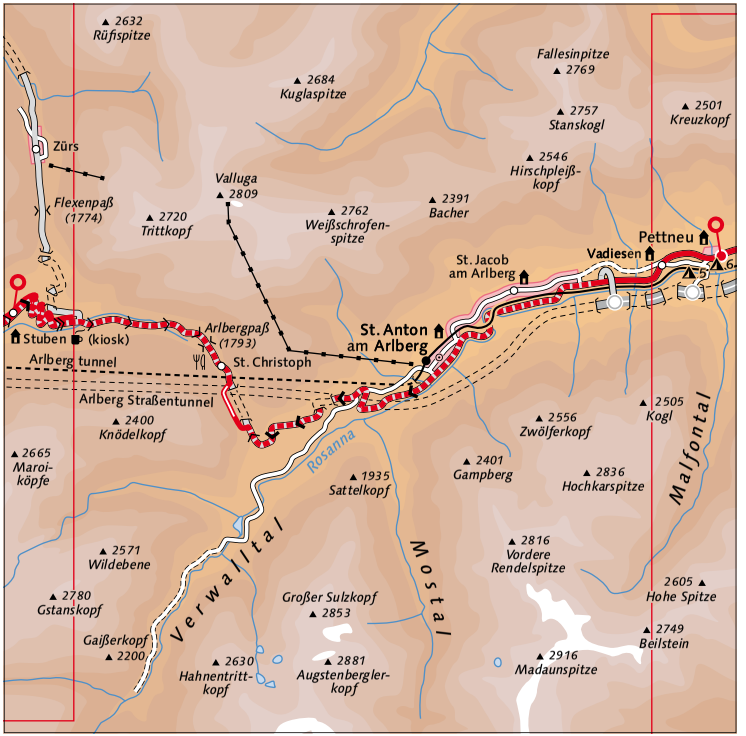

0,7 *(▲5: zie p. 8.)*
1,3 **Vadiesen**.
2,7 Onder viaduct door.
10 km /.
7,1 Op rotonde 2e →.
*(**St. Anton** : op rotonde 1e →.)*

Lichter alternatief voor Arlbergpas: trein nemen tot Langen am Arlberg. Station: op rotonde 3e →.

7,7 1 km 8-10%.
9,3 3 km 10%, 800 m 5-8%.
10,0 Lawinegalerij, 509 m.
12,6 Net voor tunnel ↰.
12,9 Weg wordt onverhard.
13,0 Op splitsing ↖.
13,3 Even 15%, dan op splitsing ↖.
13,5 ← voorrangsweg op.
!! Verkeer uit tunnel.
6,6 km /.
13,8 **St. Christoph**. .
14,1 **Arlbergpaß (1793 m).** .
Afdaling 10 km 3-10%.
20,3 **Stuben**.

2,2 ↖ ri. Schnann.
500 m 5%.
Schnann. (p. 10).
3,0 ↖.
4,5 **Flirsch**.
5,7 Einde weg ← ri. Landeck.
14 km afdaling 1-3%,
soms afdaling 4-6%.
9,4 **Strengen**.
14,5 ↜ ri. Pians.
14,9 **Pians**.
15,0 In bocht ↑ ri. Landeck.

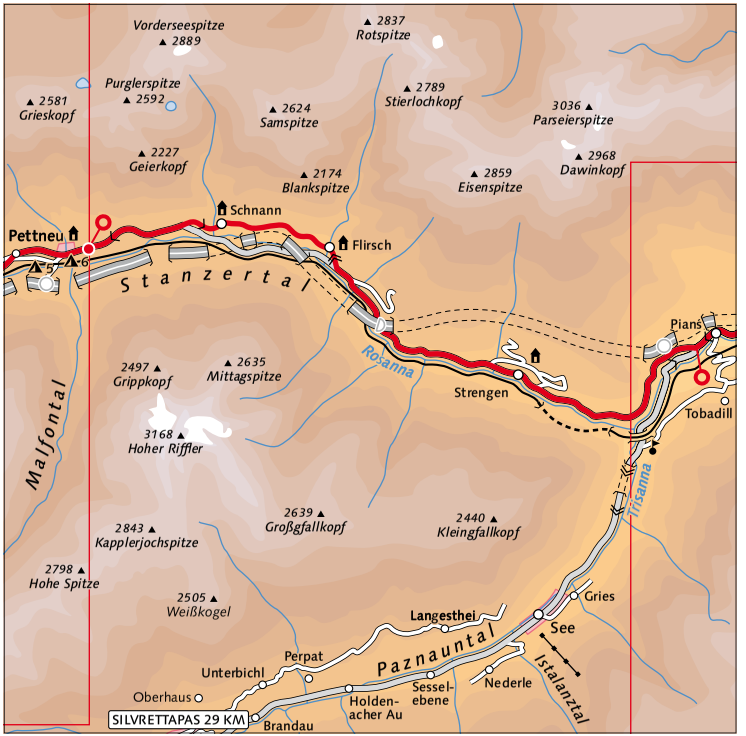

0,4 ↜ ri. Strengen.
3,9 **Strengen.**
8,7 Flirsch.
9,3 Na houten bord Flirsch →.
400 m 5-9%.
11,9 **Schnann**. (p. 10).
12,7 Einde weg ↗ voorrangsweg op.
13,9 900 m 5%.
14,8 **Pettneu**.
15,0 *(▲6 (et. 16):* ←,
ww. volgen. 100 m.)

Begin etappe 16. (info: p. 6-9)

1,9 **Graf-Gurnau**.
2,4 Onder viaduct door.
3,3 Onder viaduct door. 2 km 🚗.
3,6 **Landeck**. 🚰🍺🍴🏨 (p. 10).
5,0 ⚠1.
5,2 Onder viaduct door, dan ↜.
5,4 ↛ (niet busstation inrijden).
5,8 ↑ voorrangsweg op. 🅸.
6,0 ↱ over brug.
6,6 ↖ over brug, dan weer ↖.
2,4 km op en af, soms steil.
7,2 Op splitsing ↖ omlaag.
9,0 **Urgen** 🚰. 🏨
Bij eerste huizen ↗.
9,4 ↗.
9,6 450 m 4-10%.
10,1 Na afdaling ↰.
10,4 ← over houten brug.
4 km 1-3%.
10,9 **Nesselgarten**. 🍺
11,2 1,4 km 🚗🚗 met fietsstrook.
12,6 → ri. Niedergallmigg, dan ↖.
12,8 Na brug direct ↙, dan 2x ↖.
13,6 Op splitsing ↖ (onverhard).
14,0 ← over stuw, dan → (fietspad).

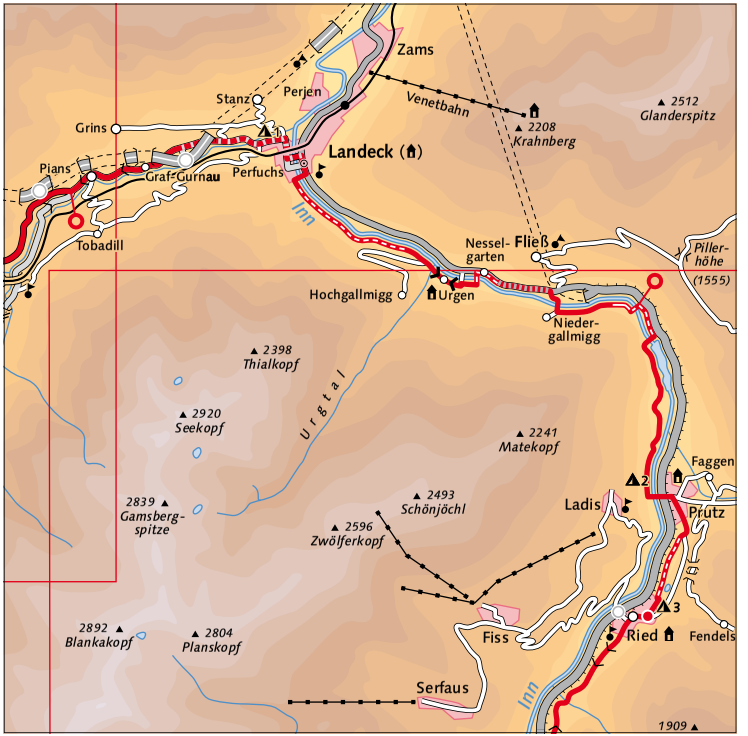

1,2 Einde weg →, over brug.
1,4 Einde weg ← vrw. op,
na 50 m ↱ (fp. aan overkant).
1,4 km 🚗🚗 met fietsstrook.
2,8 Nesselgarten. 🍺
3,1 Bij zebrapad ↰ (fp aan overkant).
3,5 Over houten brug, dan →.
Urgen 🚰. 🏨
3,8 ↰. 200 m 8-12%.
4,6 Voor groepje huizen ↖.
5,0 2,4 km op en af, soms steil.
7,9 **Landeck** 🚰. 🚰🍺🍴🏨 (p. 10)
↱ over brug.
8,1 In bocht ↑ (fietsstrook).
8,5 ↜, dan over brug.
2 km 🚗.
8,7 ↛, dan onder viaduct door.
9,0 ⚠1.
10,7 Onder viaduct door.
Graf-Gurnau.
11,6 Onder viaduct door.
1,5 km 3-4%.
12,5 **Pians**.
13,3 700 m 6-7%.
14,0 ↑ ri. Bregenz.

!! De houten bruggen tussen Landeck en Pfunds zijn glad als ze nat zijn.

1,3 Einde fietspad ↑ over brug.
3,6 **Prutz**.
(Centrum na 1,4 km.)
4,5 ▲2.
4,9 ↖ over brug,
dan bij stoplichten vrw. over.
5,0 Op pleintje ↗.
5,8 Fietspad volgen.
7,4 **Ried**.
7,6 1e ←, dan einde weg →.
7,8 ▲3.
7,9 Einde weg → voorrangsweg op.
11 km 1-3%, soms hellinkje.

Begin etappe 18.
Zie deel 2, 4e druk.

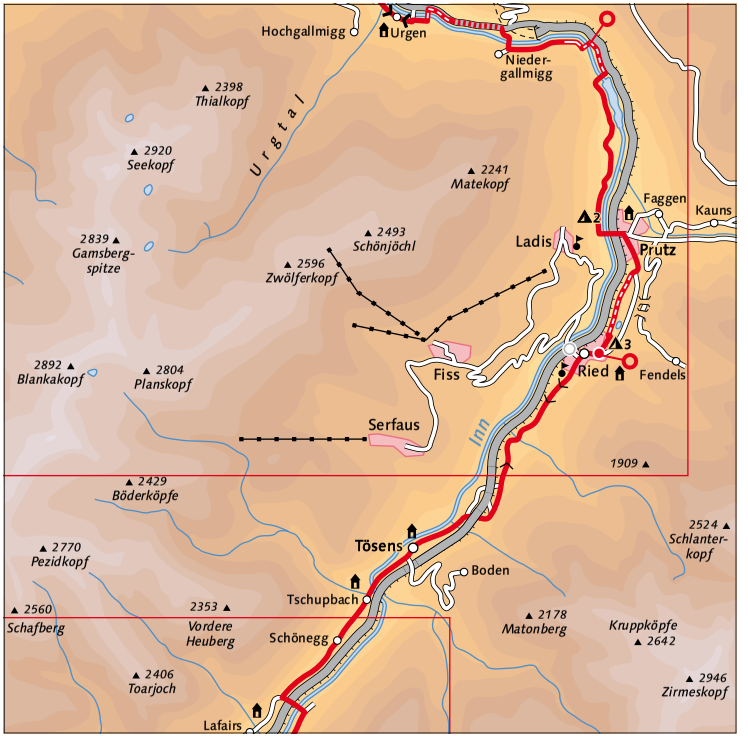

Begin etappe 17. (info: 10-12)

0,1 1e ←, dan 1e →.
1,8 **Prutz**.
2,7 Einde weg ↖.
2,8 Bij stoplichten voorrangsweg
en brug over, dan ↗.
3,3 ▲2.
6,4 ↗ over brug,
dan net voor vrw. ← (fietspad).
7,6 Voor hek ←, over stuw.
7,8 Na de stuw →
(even onverhard).